

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/99/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113010652
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Deák
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6113010652.1

Uznesenie

Krajský súd Banská Bystrica na verejnom zasadnutí dňa 28.06.2016 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Deáka a sudcov JUDr. Petra Chovanka a JUDr. Juraja Babjaka, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1T/44/2013 zo dňa 18.05.2015, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie okresného prokurátora **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom boli obžalovaní T. N., V. N. a W. K. podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodení spod obžaloby okresného prokurátora pre skutok obžalobou kvalifikovaný ako prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) Tr. zák. spáchaného spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák., ktorého sa mali dopustiť tak, že

Po predchádzajúcom požití alkoholu v čase o 19.10 h. 07.04.2012 v obci O. na ul. W., v priestore spoločného dvora rodinných domov s popisným číslom XX, XX, X a X počas preverovania telefonického oznámenia bitky v Pohostinstve „u Vlka“ v obci O., ktorej sa mal dopustiť V. N. a tento sa už vzdialil do miesta svojho bydliska, potom ako členovia hliadky OO PZ Banská Bystrica - Západ, v zložení M.. X. G. a I.. B. I. vyzvali menovaného V. N., aby išiel s nimi a podal im vysvetlenie k nahlásenému oznámeniu, spoločne napadli členov policajnej hliadky tým spôsobom, že T. N. prichádzajúci z pohostinstva domov, začal brániť hliadke OO PZ Banská Bystrica - Západ s jeho bratom V. N. výjsť cez bránu von z dvora tým, že sa začal cez dvere brány pretláčať so M.. X. G., do ktorého neskôr už v priestoroch dvora strčil, následne sa V. N. začal naťahovať pravou rukou po zbrani I.. I., ktorý ho upozornil a povedal mu, aby dodržal odstup, následne sa V. N. rozbehol so zovretými päťami, zdvihnutými na úrovni svojho pása, pričom ho I.. I. od seba ľavou rukou odstrčil a vzápätí na nstržm. I. zaútočil W. K. údermi päťou tak, že pravú ruku zovretú v päť smerujúcu do ľavej strany hlavy poškodeného, tento to vykryl predlaktím pravej luky, následne W. K. ľavou rukou zovretou v päť smeroval úder do pravej strany hlavy nstržm. I., čo tento čiastočne vykryl zápätím pravej ruky a úskokom, kedy zacítil pichľavú bolesť v zápätí a následne, keď vyzeralo, že W. K. neupustí od svojich útokov, tak I.. I. pravou rukou zovretou v päť opätovoľ W. K. jeden úder do oblasti ľavej strany tváre, po ktorom tento spadol na zem, následne na poškodeného I.. I. opätovne zaútočil odzadu aj V. N. úderom päťou do oblasti zátylku zadnej časti hlavy, ktorého úder vykryl M.. G. a menovaného chytil za bundu v oblasti hrudníka a takto ho držal, na čo k ním pribehol T. N., útočiac na M.. G., načo I.. I. obehol M.. G. a T. N., nasadil putá, pričom keď to V. N., ktorého držal M.. G. videl, začal sa šklbať, trhať a preto ho M.. G. zhodil na zem na chrbát a kľakol si mu oboma kolenami na hrudník a krk, pričom mu V. N. držiak ho za pravé plece, odtrhol výložku z pravého ramena a roztrhal mu bundu rovnošaty na pravom ramene, M.. G. následne V. N. za pomoci I.. I. a za použitia hmatov a chvatov a úderov sebaobrany založil putá a súčasne sa V. N. vyhrážal M.. G. so slovami, že ho zabije, čo zopakoval viackrát, na čo sa I.. I. opýtal V. N., či si je vedomý toho, čo povedal a či to myslí vážne, na to mu V. N. odpovedal, že zabije jeho a jeho mamu, čím M.. X. G. spôsobil škodu roztrhnutím bundy rovnošaty vo výške 21,95 Eur a pomliaždenie ruky a zápätia pravej hornej končatiny

a podvrtnutie krčnej chrbtice, ktoré zranenie si vyžiadalo dobu liečenia v trvaní 3 - 5 týždňov a I.. B. I. ČOZ 305522 pomliaždenie oboch predlaktí, zlomeninu článkovej kosti zápästia pravej hornej končatiny, s porušením skĺbenia s mesiacovitou kosťou, ktoré mu bolo spôsobené pri vykryvaní úderov od W. K. a odreniny na šiji mu boli spôsobené V. N., ktoré zranenia si vyžiadali dobu liečenia v trvaní 2 - 7 mesiacov,

so záverom, že nebolo dokázané, že skutok je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. odkázal súd poškodených Ministerstvo vnútra SR, Všeobecnú zdravotnú poisťovňu a Dôveru zdravotnú poisťovňu so svojimi nárokmi na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podal prokurátor do zápisnice o hlavnom pojednávaní odvolanie, ktoré neskôr aj písomne zdôvodnil. V písomnom odôvodnení uviedol, že obžalovaný V. N. v prípravnom konaní uviedol, že keď bol doma, prišli za ním policajti a volali ho, aby prišiel k nim. On sa pýtal, prečo má ísť a ak bude vedieť, tak pôjde, načo jeden z policajtov rozkopol bránu, ťahal ho nasilu von a búchal ním o železný plot. Na hlavnom pojednávaní podľa odvolateľa už tento obžalovaný vypovedal, že ho vytiahli von, čo je v rozpore s jeho výpoveďou z prípravného konania, pričom obžalovaný V. N. vedel, z akého dôvodu ho policajti hľadajú, keďže si bol vedomý toho, že predtým mal konflikt v miestnom pohostinstve. Tento obžalovaný tvrdil, že policajti sa ho nepýtali na to, či môžu vstúpiť na jeho pozemok ohraničený bránami. To je ale v rozpore so zisteniami Inšpekcie Ministerstva vnútra SR, ktorá nekonštatovala porušenie povinností príslušníkov PZ. Voči zakročujúcim policajtom nebolo vedené ani disciplinárne konanie, keďže na takýto postup nebol nijaký zákonný dôvod. Odvolateľ tiež považuje za nelogické tvrdenie V. N. a jeho manželky, že ich malý syn bol pri tom, ako ho bili policajti, pretože podľa prokurátora by matka nenechala, aby sa dieťa pozeralo na bitku. Znalec W.. Q. vylúčil, aby policajti kopali do obžalovaných. Prokurátor poukazuje tiež na rozporné výpovede svedkýň M. N. a X. K. vo vzťahu k tomu, ako sa obžalovaný V. N. dostal mimo priestorov dvora. Poškodení boli triedni na rozdiel od obžalovaných. Odvolateľ má za to, že policajti použili donucovacie prostriedky v súlade so zákonom a poškodení tiež jednoznačne uviedli, že sa opýtali obžalovaného V. N., či smú vstúpiť na jeho pozemok a tento obžalovaný išiel s nimi dobrovoľne. Znalec na hlavnom pojednávaní tiež uviedol, že poškodenému policajtovi G. určite nemohlo byť spôsobené zranenie ruky pri jeho údere, keď došlo k zlomenine sánky. Obžalovaný V. N. sa policajtovi G. vyhrážal pri služobnom zákroku. Už z predchádzajúcich zákrokov mali policajti vedomosť o problematickej povesti V. N.. Aj poškodený I. potvrdil vyhrážky. Prokurátor navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K odvolaniu podal prostredníctvom obhajkyne vyjadrenie obžalovaný W. K., podľa ktorého z vykonaného dokazovania vyplynulo, že nešlo o zločin útoku na verejného činiteľa, ani o iný trestný čin. Aj keď policajti uvádzali, že obžalovaný V. N. mal súhlasiť s ich vstupom na pozemok, okrem tvrdení policajtov táto skutočnosť nie je ničím preukázaná. Obžalovaný tvrdí, že bol napadnutý na svojom dvore policajtní a boli mu spôsobené závažné zranenia. Za dôležité považuje to, že až do príchodu policajtov sa v jeho dvore neodohrával žiadny trestný čin, ani nikomu nehrozilo nebezpečenstvo. Policajti však chceli vypočuť V. N. k predchádzajúcemu konfliktu v pohostinstve. Zákon o policajnom zbore a Trestný poriadok upravuje celý rad postupov, akým spôsobom sa dá zabezpečiť účasť osoby na procesnom úkone. Policajti nepostupovali v súlade so zákonnými ustanoveniami a chceli vypočuť V. N., avšak spôsobom, ktorý prekračoval ich právomoc. Navrhol potom odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd na podklade podaného odvolania preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie a tiež konanie, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie nemožno označiť za dôvodné.

Odvolací súd zo spisového materiálu, najmä z výpovede svedka W. N. mal potvrdené, že obžalovaný V. N. spolu s T. N. vyvolali v miestnom pohostinstve konflikt s jedným z hostí. Túto skutočnosť v zásade nepopreli ani obžalovaní V. N. a T. N., i keď T. N. uvádzal, že on konflikt ukončil. Svedok N. preto zavolať políciu. Konflikt bol však medzičasom ukončený bez akýchkoľvek následkov.

Obžalovaný V. N. opustil pohostinstvo a T. N. zostal v jeho priestoroch. Následne prišli policajti, tí zistili, že vlastne konflikt nepokračuje a teda bol ukončený a dozvedeli sa tiež, že obžalovaný V. N. už odišiel. Privolaná hliadka polície sa s tým neuspokojila a odišla so zámerom nájsť V. N.. Obžalovaný býva vo

dvore, ktorý je usporiadaný tak, že najprv pred jeho pozemkom je spoločný dvor, zabezpečený železnou bránou, v ktorom býva T. N. a zrejme aj W. K. a potom je jeho dvor s domom, v ktorom býva, pričom tento je oddelený od spoločného dvora dreveným plotom s bráničkou. Privolaná hliadka polície v zložení X. G. a B. I. uvádzali, že vstúpili na spoločný pozemok, keďže bránka bola otvorená, kričaním sa snažili privolať V. N., ktorého zbadali na ďalšom dvore, oddelenom drevenou latkovou bránou. Obžalovaný V. N. nechcel z dvora výjsť, zrejme vedel, prečo ho policajti hľadajú. Až do tejto chvíle bol postup policajtov v zásade zákonný, až na to, že vstúpili cez železnú bráničku, ktorá síce bola podľa policajtov otvorená, avšak vstúpili na cudzí pozemok, hoci sa v tej chvíli nikto na ňom nenachádzal. Takéto oprávnenie im však zo zákona o policajnom zbore č. 171/93 neprislúcha.

Toto oprávnenie im neprislúchalo ani v zmysle § 103 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého policajt môže vstúpiť okrem iného na pozemok len vtedy, ak vec neznesie odklad a vstup je nevyhnutný na ochranu života a zdravia osôb alebo ochranu štátu, udržanie verejného poriadku, ochranu majetku alebo ochranu práv a slobôd.

Podľa § 103 ods. 2 Tr. por. na miesto uvedené v odseku 1 môže vstúpiť policajt v prípade, ak bol vydaný príkaz na zatknutie, príkaz na dodanie do výkonu trestu odňatia slobody osoby, ktorá sa tam zdrúže, alebo treba predviesť obvineného alebo svedka, ktorý sa tam zdrúže.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 171/93 o policajnom zbore - policajt je oprávnený požadovať potrebné vysvetlenie od osoby, ktorá môže prispieť k objasneniu skutočností dôležitých pre odhalenie priestupku alebo správneho deliktu, alebo nezvestných osôb a vecí. V prípade potreby je policajt oprávnený vyzvať osobu, aby sa ihneď alebo v určenom čase dostavila na útvar policajného zboru na spísanie zápisnice o podaní vysvetlenia alebo, ak ide o objasňovanie priestupku na spísanie záznamu alebo zapísania výsledkov úkonov do správy o výsledku objasňovania priestupku.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, ak osoba bez dostatočného ospravedlnenia alebo bez závažných dôvodov výzve podľa odseku 1 nevyhoví, môže ju policajt predviesť na útvar policajného zboru za účelom podania vysvetlenia, o predvedení spíše policajt úradný záznam.

V danom prípade je pritom potrebné vyhodnotiť, či nasledujúci postup policajtov, keď došlo k potýčke s obžalovanými, pri ktorej utrpeli zranenia policajti, ale tiež obžalovaní, bol zo strany hliadky polície nevyhnutný, neodkladný a či sa vec nedala riešiť iným zákonom povoleným spôsobom.

V prejednávanej veci v čase príchodu policajtov v pohostinstve už neprebíhal nijaký konflikt. Na dvore, ktorý obýval obžalovaný Ján N., nehrozilo nijaké nebezpečenstvo, ani neprebíhalo nijaké protizákonné konanie. Za daných okolností hliadka polície potrebovala len vysvetlenie od obžalovaného V. N., resp. ho mala vyzvať, aby sa ihneď alebo v určenom čase dostavil na príslušný útvar policajného zboru na spísanie zápisnice o podaní vysvetlenia. Policajti až následne, keď vyzvaná osoba výzve nevyhoví bez ospravedlnenia a bez závažných dôvodov, môže túto osobu predviesť na útvar policajného zboru za účelom podania vysvetlenia. O predvedení spíše policajt úradný záznam.

Hliadka polície teda mala postupovať v zmysle § 17 ods. 1, 2 spomínaného zákona o policajnom zbore a nie vojsť na pozemok obžalovaných bez príslušného zákonného oprávnenia. Navyše hliadka mohla vedieť, že obžalovaný V. N. môže byť pod vplyvom alkoholu a preto nebolo potrebné ihneď obžalovaného V. N. predviesť na podanie potrebného vysvetlenia. Tento úkon nebol neodkladne nevyhnutný a preto nemali vstupovať na cudzí pozemok. Mali to riešiť predpísaným zákonným spôsobom. Navyše nebolo vôbec vyvrátené tvrdenie obžalovaného V. N., že policajtom neumožnil vstup na jeho pozemok, toto tvrdili len policajti, ďalší svedkovia prizerajúci sa zásahu policajtov, a to M. N., V. O. a B. B. nepočuli, aby si žiadali policajti o možnosť vstupu a tvrdili, že videli, ako jeden z policajtov vtrhol na pozemok V. N., vytiahol ho za drevenú bráničku, kde ho začal biť.

Do konfliktu sa postupne zapojil aj obžalovaný W. K., ktorý sa podľa jeho vyjadrenia snažil zabrániť bitiu V. N. tým, že dohovárať policajtom a rovnako si počínal aj T. N., ktorý medzičasom prišiel domov. Z vykonaných dôkazov je zrejmé, že fyzické útoky sa striedali na obidvoch stranách a boli zranení policajti, ale tiež obžalovaní, pričom tieto zranenia mohli vzniknúť tak pri obrane, ako aj pri útoku.

Prvostupňový súd vykonal rozsiahle znalecké dokazovanie vo vzťahu k najzávažnejšiemu zraneniu policajta B. I., a to k zlomenine člnkovej kosti zápästia pravej ruky. Tento poškodený tvrdil, že zranenie mu vzniklo v čase, keď sa snažil vykryť údery zo strany obžalovaného K.. Po takomto útoku zo strany K. pocítil v ruke náhlu bolesť. Znalci postupne ustálili, že by mohlo ísť o zranenie, ktoré vzniklo v obrannom postavení tohto policajta, avšak keďže poškodený policajt B. I. tvrdil, že touto poranenou rukou mal udrieť aj následne obžalovaného K. v sebeobrane, vzhľadom na charakter zranenia vylúčili, že by k zraneniu mohlo prísť popisovaným spôsobom a pripustili, že zranenie mohlo vzniknúť v iných fázach konfliktu. Mimo toho, že krajský súd vyhodnotil, že v záujme objasňovania možného priestupku v miestnom pohostinstve, v dome obžalovaného V. N. zásah polície nebol potrebný, bol neadekvátny a nebol v súlade so zákonom, poukazuje aj na niektoré ustanovenia zákona o policajnom zbore.

V zmysle § 8 ods. 1 zákona o policajnom zbore je policajt povinný dbať na česť, vážnosť a dôstojnosť osoby i svoju vlastnú a nepripustiť, aby v súvislosti s touto jeho činnosťou vznikla osobe bezdôvodná ujma a aby prípadný zásah do jej práv a slobôd prekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného jeho služobnou činnosťou.

Podľa § 9 ods. 1 zákona o policajnom zbore policajt v službe je povinný v medziach tohto zákona vykonať služobný zákrok, ak je páchaný trestný čin alebo priestupok alebo je dôvodné podozrenie z ich páchania.

Podľa § 9 ods. 3 spomínaného zákona služobný zákrok je zákonom ustanovená a v jeho medziach vykonávaná činnosť policajta, pri ktorej sa bezprostredne zasahuje do základných práv a slobôd osoby.

Trestný čin ani priestupok v čase príchodu do bydliska obžalovaného V. N. nebol páchaný, policajti však boli oprávnení vyžadovať vysvetlenie, avšak v intenciách § 17 ods. 1, 2 zákona o policajnom zbore.

Krajský súd preto dospel k záveru, že policajti privolaní k riešeniu menej závažného priestupku neboli oprávnení vstupovať na cudzí pozemok a neadekvátnym spôsobom vyžadovať vysvetlenie. Za takejto situácie sa javí polemické, či zásah voči obžalovaným bol oprávneným alebo neoprávneným použitím donucovacích prostriedkov v zmysle § 50 ods. 1 zákona o policajnom zbore. Krajský súd sa stotožňuje s názorom okresného súdu, že policajti prekročili svoju právomoc a nebolo im preto umožnené priznať status verejného činiteľa a preto ani prípadný fyzický atak zo strany obžalovaných na policajtov v danom prípade nemožno zahrnúť pod skutkovú podstatu trestného činu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 či 324 Tr. zák. Na druhej strane úvahy okresného súdu o nutnej obrane sa javia ako neadekvátne.

Zo spisového materiálu je tiež zrejmé, že T. N. podal trestné oznámenie voči zasahujúcim policajtom. Z inšpekčného spisu Ministerstva vnútra SR - Sekcie kontroly a inšpekčnej služby Banská Bystrica, ČVS:SKIS-186/OISS-V-2012 vyplýva, že trestná vec zasahujúcich policajtov B. I. a X. G. pre popísaný skutok bola postúpená na disciplinárne vybavenie riaditeľovi OR PZ Banská Bystrica. Ako to vyplýva z úradného záznamu, nebola vyvodená voči týmto policajtom disciplinárna zodpovednosť. Správne konštatoval okresný súd, že tieto závery disciplinárnej zodpovednosti nie sú v predmetnej veci závažné pre súd. Ten sa v konečnom dôsledku vysporiadal s vecou tak, že zasahujúci policajti prekročili svoju právomoc.

Správne si počínal okresný súd, keď poškodených s nárokom na náhradu škody zo zákona odkázal na občianske súdne konanie.

Vychádzajúc z uvedeného preto krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon ďalší riadny opravný prostriedok nepripúšťa.